

Memòria de gestió del parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera

2013

Sumari

1. Patronat, Equip de Gestió del Parc Natural de Ses Salines

- 1.1. Patronat
- 1.2. Equip de gestió

2. Pressupost 2013

3. Actuacions

- 3.1. Àrea de gestió per a la conservació
- 3.2. Àrea d'usos i activitats
- 3.3. Àrea d'ús públic
- 3.4. Àrea d'investigació i recerca
- 3.5. Àrea de participació
- 3.6. Àrea de manteniment
- 3.7. Àrea de vigilància
- 3.8. Àrea d'administració
- 3.9. Àrea de planificació

1.1. Patronat del parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera

La Llei 17/2001, de 19 de desembre, de protecció ambiental de ses Salines d'Eivissa i Formentera, estableix a l'article 15 que es crearà un Patronat com a òrgan col·legiat de consulta, de participació i de suport en les tasques de gestió del Parc, adscrit a la Conselleria de Medi Ambient.

La composició del patronat és la següent:

President

Gabriel Company Bauzà
Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

President adjunt

Vicepresident

Neus Lliteras Reche
Directora general de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic

Representant de la CMA

José Mª Vicente Martorell
Gerent d'Espais de Natura Balear

Representant de la CMA (suplent)

Mª Carmen de Roque Company
Cap del Servei de Projectes d'Espais Naturals

Representant de la Conselleria d'Agricultura i Pesca

Margaret Mercadal Camps
Directora General de Medi Rural i Marí

Representant de la Conselleria d'Agricultura i Pesca (suplent)

Antoni M. Grau Jofre
Cap de Servei de Recursos Marins

Representant de la Conselleria de Treball i Formació (titular)

Juana Maria Camps Bosc
Directora general de Treball i Salut Laboral

Representant de la Conselleria de Treball i Formació (suplent)

Pilar del Castillo Porcel

Representant de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats (titular)

Onofre Ferrer Riera

Director general d'Ordenació Innovació i Formació del Professorat

Representant de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats (suplent)

Catalina Vidal Llabrés

Cap del departament Atenció a la Diversitat, Formació Professorat i Aprenentatge Permanent

Representant de la Conselleria de Turisme i Esports (titular)

Jaime Martínez Llabrés

Director general de Turisme

Representant de la Conselleria de Turisme i Esports (suplent)

Bernadí Seguí Coll

Cap del Servei Tècnic

Representació de la Conselleria Hisenda i pressuposts (titular)

Teresa Palmer Tous

Directora general d'Economia i Estadístiques

Representació de la Conselleria Hisenda i pressuposts (suplent)

Margarita Albertí Garau

Representant del Consell d'Eivissa (titular)

Josefa Costa Ramon

Consellera executiva del departament de Mobilitat, Interior i Medi Ambient

Representant del Consell d'Eivissa (suplent)

Mariano Juan Guasch

Vicepresident primer

Conseller executiu del departament de Territori

Representant del Consell Insular de Formentera (titular)

Sílvia Tur Ribas

Consellera de Medi Ambient, Indústria i Energia

Representant del Consell Insular de Formentera (suplent)

Bartomeu Escandell Tur

Conseller de Presidència, Hisenda i Territori

Representant de l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia (titular)

Francisco Javier Marí Álvarez
Regidor d'Urbanisme i Activitats

Representant de l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia (suplent)

María Ribas Ribas
Regidora d'Educació, Cultura i Platges

Representant de propietaris de les finques d'Eivissa

Antonio Torres Riera

Representant de propietaris de les finques de Formentera

No hi ha cap nomenament

Representant del conjunt d'associacions de veïns de Sant Josep de sa Talaia

No hi ha cap nomenament

Representant del conjunt d'associacions de veïns de Formentera

Lola Navarro

Representant de les empreses salineres dins el PN

José María Fernández Ramos
Director tècnic de ses Salines d'Eivissa

Representant de les associacions professionals i organitzacions empresarials agràries de Balears

No hi ha cap nomenament

Representant de la Federació Balear de caça

Joan Adrover Binimelis

Representant de la Federació Balear de caça (suplent)

Antoni Roig Tur

Representant de les confraries de pescadors d'Eivissa que feinegin al PN

Emilio Benítez López

Representant de les confraries de pescadors de Formentera que feinegin al PN

José Juan Torres

Representant de l'associació de pesca recreativa i/o act. Subaquàtiques (titular)

Xavier Mas
Delegat a Eivissa de FBDAS

Representant de l'associació de pesca recreativa i/o act. Subaquàtiques (suplent)

Joan Mas Garau
President de la FBDAS

Representant de la UIB

Jaume Sureda Negre

Suplent de la UIB

Gabriel Moyà Niell

Representant de l'associació balear de conservació de la naturalesa declarades d'utilitat pública

Xavier Alvarez de Lara Pérez
Membre del GOB de Formentera

Representant de l'associació balear de la conservació de la naturalesa amb registre d'ONG (titular)

Joan Carles Palerm Berrocal
President GEN-GOB Eivissa

Representant de l'associació balear de la conservació de la naturalesa amb registre d'ONG (suplent)

Neus Prats Tur
Membre GEN-GOB Eivissa

Representant d'associacions d'agricultura ecològica

Sonia Torres Boned

Representant d'associacions dedicades a l'activitat turística

Antoni Torres Marí
Representant associació d'agències de viatges de les Pitiüses

Representant dels sindicats

No hi ha cap nomenament

Expert en temes de conservació de la naturalesa (I)

Santiago Costa Juan

Expert en temes de conservació de la naturalesa (II)

Vicenç Forteza Pons

Expert en patrimoni cultural

Cristina Palau

El cap de departament de la DG de Biodiversitat

Verónica Segura Robles

El cap de servei d'Espais Naturals

Catalina Massutí Jaume

Secretària

Representant de l'administració central (titular)

Rafael García Vila

Directora insular de l'AGE a Eivissa i Formentera

Convidat: Delegat Territorial del Govern de les Illes Balears a Formentera

José Manuel Alcaraz

1.2. Equip de gestió

L'equip del gestió del Parc, durant l'any 2013 ha estat el següent:

Directora

En excedència

Tècniques superiors

Núria Valverde

Educadors ambientals*

Lina Torres *

Marta Tur*

Informadors*

Helena Ribas*

Brigada de manteniment

Pere Moreno, capatàs*

Isard Polo, treballador de biodiversitat categoria especialista*

Vigilants

José V.Ripoll Becerril. Vigilant i patró de l'embarcació *

Després de les reduccions sofertes a darrers de l'any 2012, només hi ha una tècnica assignada al Parc i la resta del personal compartit amb les Reserves Naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent (marcats amb *)

Per tant, a l'equip del Parc durant el 2013 falten:

- 2 persones que estaven compartides amb les Reserves (un naturalista i un treballador de biodiversitat)
- 2 persones que estaven assignades exclusivament al Parc (un tècnic i un treballador de biodiversitat a Formentera)
- 1 directora en excedència (plaça que no es va poder cobrir)

La falta del naturalista ha condicionat els quadrants de la brigada i la informadora principalment, ja que han hagut de dedicar alguns jornals a acompanyar i donar suport al patró de les embarcacions de Salines i Reserves

Naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de ponent, ja que no pot sortir tot sol a la mar.

D'altra banda, a partir del dia 1 de juny de 2013, s'extingeix l'empresa Espais de Natura Balear i tot el personal passa a dependre de l'IBANAT. A partir del mes de novembre de 2013 la plaça del treballador de biodiversitat assignat a Formentera es cobreix i s'incorpora a la brigada de l'IBANAT de Formentera. Ara la brigada de Formentera desenvolupa totes les feines, tant les de gestió forestal com les de manteniment i conservació del Parc.

També el fet d'estar integrats a l'IBANAT suposa que per a determinades actuacions es disposa de personal suficient per a poder-les realitzar, com per exemple per a la retirada de flora al·lòctona, manteniment de vehicles, etc.

El dia 4 de novembre de 2013 s'ocupa de nou la plaça de Directora del parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera per Mariana Viñas Torres, però desenvolupant també les funcions de direcció amb les Reserves Naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent.

Estat de despeses 2013

Actuació	Pressupost executat	Entitat pagadora
Àrea de gestió per a la conservació		
Millora i restauració ecosistèmica. Conservació i restauració d'hàbitats	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Programa de seguiment i conservació sistemes platja-duna	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Programa d'implementació dels programes de sanitat forestal	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Programa de seguiment, control i eliminació de les espècies al·lòctones al Parc	PDR 2.2.7. FN/2012 / Mitjans propis	ENB/IBANAT
Programa d'establiment de mesures per a la recuperació d'àrees amb sòls alterats pel trànsit de vehicles a motor i per la circulació a peu fora de camins	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Àrea d'ús públic		
Seguiment i control de les instal·lacions de servei de temporada	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Control de mobilitat	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Ordenació de les activitats nàutiques: Reposició de les boies de fondeig prohibit	3.569 €	ENB/IBANAT
Equipaments: St. Francesc i Can Marroig	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Millora de l'accessibilitat als equipaments i activitats del Parc	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Senyalització	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Informació, acollida i divulgació	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Educació ambiental	847,21 €	ENB/IBANAT
Publicacions	Despeses des dels Serveis Centrals	La Caixa
Àrea de desenvolupament socio-econòmic		
Programa de seguiment de les activitats subvencionades 2009-2010	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Àrea d'investigació i seguiment		
	Mitjans propis	ENB/IBANAT
Àrea de participació		
	0 €	ENB/IBANAT

Àrea de manteniment		
Manteniment general (inclou despeses de llum, aigua, lloguers, etc.)	12.400,4 €	ENB/IBANAT
Manteniment vehicles i embarcació (inclou mecànica, benzina, impostos, ITV, etc.)		
Àrea de vigilància		
	Mitjans propis Pitiusa de Ecologia	ENB/IBANAT
Àrea d'administració		
Administració general (Inclou material oficina, material informàtic, trasllats a Formentera, etc.)	2.812,14 €	ENB/IBANAT
Àrea de planificació		
Àrea d'avaluació		
Total	19.628,75 €	ENB/IBANAT

D'altra banda, cal tenir en compte que el Parc també ha produït ingressos:

Taxes reportatges publicitaris		
<i>(Taxa per reportatges publicitaris dins espais naturals protegits i finques d'utilitat pública (Article 343 ter de la Llei 11/1998, de 14 de desembre, sobre el règim específic de taxes de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, afegit per l'article 8 de la Llei 20/2001, de 21 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública). BOIB Num. 22 11-02-2012)</i>	35 expedients	29.116 €

Tarifes activitats públic en general i entrada al C. I. Can Marroig (a partir de dia 1 de juny de 2012)	1.338 €

Balanç general 2013:

DESPESES	INGRESSOS
19.628,75 €	30.454 €

3.1.1. Programa de millora i restauració ecosistèmica

- Projecte de protecció de l'àrea dels voltants de l'església de Sant Francesc.
- Projecte de tancament de la mota de sa Llonganissa i delimitació i recuperació dels estanys de sa Sal Rossa.

Durant el 2013 es va continuar treballant en la tramitació d'aquests dos projectes. Es van obtenir tots els permisos i llicències i es va reprendre el contracte per executar-los entre finals de 2013 i principis de 2014. Abans de finalitzar l'any es van encarregar i supervisar els materials a instal·lar.

3.1.2. Programa d'implementació dels programes de sanitat forestal.

- Seguiment i instal·lació de gots amb feromones de la processonària del pi

L'IBANAT, ha continuat portant a terme el seguiment del grau d'afectació i el control biològic de la plaga de processonària, que des de fa una sèrie d'anys està atacant els nostres pinars. Una de les zones on està present aquesta plaga, amb significatius augments en determinats anys, són els pinars inclosos al parc natural de ses Salines. És per aquest motiu que s'ha continuat amb la campanya de detecció i prevenció tant a l'illa d'Eivissa com a l'illa de Formentera, consistent en la col·locació de tota una sèrie de gots de plàstic impregnats de feromones.

S'ha de destacar un increment important del nombre de captures el 2013 respecte el 2012.

2012				2013			
EIVISSA		FORMENTERA		EIVISSA		FORMENTERA	
Captures	Trampes	Captures	Trampes	Captures	Trampes	Captures	Trampes
30	25	59	162	133	31	196	162

També es va realitzar el seguiment dels punts de mostreig instal·lats al Parc de la Xarxa Balear d'Avaluació i Seguiment de danys a masses forestals (un a Formentera, Can Marroig, i un a Eivissa, es Corb Marí).

3.1.3. Programa d'estudi, control, seguiment i eliminació de les espècies al·lòctones

- Rehabilitació d'hàbitats degradats per flora al·lòctona.

Les actuacions realitzades el 2013 s'emmarquen en el projecte d'eradicació d'espècies vegetals exòtiques invasores en espais naturals protegits de les Illes Balears, impulsat per la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, amb l'objectiu de reduir la població de plantes al·lòctones que competeixen amb la flora autòctona especialment als espais protegits, inclosos a la Xarxa Natura 2000.

El projecte es va iniciar el mes de gener de 2013, desenvolupant-se actuacions a Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. En el cas del parc natural de ses Salines, les actuacions es van iniciar a finals de la temporada d'incendis.

El projecte disposa d'un pressupost de 294.173 euros per a totes les Illes, el 85% del qual, 250.000 euros, corresponen a l'ajuda concedida en el marc del Pla de Desenvolupament Rural (PDR) de les Illes Balears per al període 2007-2013, pel control d'espècies invasores. Aquest PDR ha obtingut una pròrroga i finalitzarà el 30 d'octubre de 2014.

Cal destacar que s'ha pogut actuar per primera vegada a l'illot de s'Espardell, que inclou grans superfícies d'al·lòctones i on fins ara no s'havia pogut actuar.

Es preveu continuar aquestes tasques durant el 2014.

Aquestes són les actuacions realitzades al Parc el 2013:

Espècie	Terme municipal	UBICACIÓ	XN2000	Kg. retirats	Volum m3
Agave sp.	St. Josep de sa talaia	P. natural Ses Salines	ES0000084	1500	
Disphyma sp.	St. Josep de sa talaia	P. natural Ses Salines	ES0000084	70	
	St. Francesc Xavier (Formentera)	Illot s'Espardell	ES0000084		10
Kalanchoe sp.	St. Josep de sa talaia	P. natural Ses Salines	ES0000084	590	
Lantana sp.	St. Josep de sa talaia	P. natural Ses Salines	ES0000084	55	
	St. Josep de sa talaia	P. natural Ses Salines	ES0000084		50
Carpobrotus sp.	St. Josep de sa talaia	P. natural Ses Salines	ES0000084	20	
	St. Francesc Xavier (Formentera)	Illetes	ES0000084	2500	
		Estany d'es peix	ES0000084	800	
		Punta Gavina – Caló de s'oli	ES0000084		
		Punta prima	-	2200	
		Estany pudent	ES0000084	27.250	
TOTAL				34.985 kg	60 m³

3.1.4. Programa d'establiment de mesures per la recuperació d'àrees amb sòls alterats pel trànsit de vehicles a motor i per la circulació a peu fora de camins i pistes

Amb mitjans propis i dins les nostres possibilitats es va realitzar el manteniment d'algunes zones i/o tancaments, especialment a Can Marroig.

3.2.1. Programa per a l'elaboració del pla sectorial d'ordenació i gestió de l'activitat salinera

La redacció del Pla d'ordenació i gestió de ses Salines, esdevé de màxima prioritat per a garantir els objectius que inspiren el PRUG.

Durant el 2013 no es va portar a terme cap actuació.

3.3.1. Ordenació de la mobilitat

➤ Seguiment de la mobilitat a Formentera

Tal i com s'ha anat desenvolupant en els darrers anys, el Consell Insular de Formentera va instaurar un Pla de Mobilitat per les platges d'Illetes i Llevant per a la temporada d'estiu 2013, dins el parc natural de ses Salines.

El personal del Parc no ha pogut fer cap recompte durant el 2013.

➤ Seguiment de la mobilitat a Eivissa

Només es van realitzar alguns seguiments puntuals, així com algun recompte parcial durant el 2013.

3.3.2. Programa d'ordenació de les activitats nàutiques

L'ordenació de les activitats nàutiques, d'acord amb les regulacions i limitacions determinades pel PRUG del parc natural de ses Salines, comporta necessàriament una sèrie de mesures, entre les quals, al 2013 s'han realitzat:

- Revisió i manteniment de les zones de fondeig prohibit. Es va contractar la revisió i reposició de les boies vermelles que delimiten la zona on no està permès cap tipus de fondeig.
- Seguiment de les zones de fondeig regulat del Parc. Aquestes instal·lacions de punts d'amarratge a les zones des Caló de s'Oli, platja de ses Salines i platja de s'Alga, existeixen des del 2006. El 2013, CBBA fou l'encarregada de la seva gestió.

Per primera vegada es van establir tarifes per ocupació de les boies.

- Fins a 8 metres d'eslora: 13,31 €
- Fins a 15 metres d'eslora: 29,04 €
- Fins a 20 metres d'eslora: 48,40 €

Ocupacions 2013:

ZONA	Vermelles (8 m)	Blanques (8-15 m)	Total ocupacions temporada
Ses Salines	10	324	334
Espalmador- s'Alga	44	1743	1.787
Caló de s'Oli	17	606	623
TOTAL			2.744

També va disposar de tres embarcacions pneumàtiques per a realitzar la vigilància dels camps de boies i zones adjacents.

- Seguiment de les zones de fondeig lliure condicionat:
En termes generals, els principals problemes de fondeig que pateix el Parc es produeixen a les zones de fondeig lliure condicionat, on el fondeig està permès sempre i quan es realitzi sobre arena i sense afectar a la posidònia. Una vegada la superfície d'arena està ocupada, els vaixells busquen clarianes dins la praderia (afectant a la planta amb l'extensió de la cadena de l'àncora) o bé fondegen directament sobre la posidònia.
Per obtenir dades sobre els fondejos que es produïen en aquestes zones es va acordar que el personal de la Reserva Marina portés a terme determinats recomptes per zones, així com informació sobre on i com es podia fondejar (veure apartat de vigilància).

3.3.3. Concessions, autoritzacions i serveis turístics

Anualment, el parc informa de manera vinculant al respecte de les autoritzacions que es podran atorgar l'any en curs per desenvolupar activitats turístiques al Parc, especialment sobre instal·lacions de servei de temporada i els punts d'atrancament. La quantitat d'instal·lacions de temporada a les platges del Parc ve determinada per l'article 105 del PRUG del Parc.

L'any 2013, no es van realitzar recomptes al respecte.

3.3.4. Equipaments:

➤ Centre de Recepció-Informació de Sant Francesc:

No s'ha portat a terme cap actuació per a l'obertura d'aquest Centre. Durant el 2013 va quedar pendent la creació de la Comissió de Seguiment tal i com estableix el protocol general sobre la cessió d'ús gratuïta i temporal de la casa rectoral de Sant Francesc de s'Estany per valorar si es continua o abandona aquest projecte.

➤ Centre d'Interpretació de Can Marroig:

S'ha realitzat el manteniment del Centre d'Interpretació, amb mitjans propis i dins les nostres possibilitats. L'horari d'obertura del Centre ha estat condicionada a la disponibilitat de personal del Parc. El 2013 s'ha obert tot l'any, només un dia a la setmana i per a centres educatius i grups organitzats segons demanda.

Continua pendent l'adequació de la dotació energètica del Centre i laboratori annex.

Total visitants que han passat per Can Marroig:

2013	
Centres educatius	Public general
378	188
566	

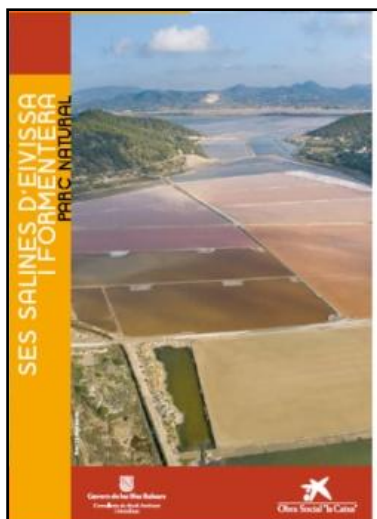
La xifra de visitants de 2013 és semblant a la de 2012, tot i que s'ha obert només un dia a la setmana.

3.3.5. Programa de senyalització, informació i divulgació

Durant el 2012 només es varen poder portar a terme:

- Informació a peu de platja (5 dies), sobretot incidint sobre la protecció del sistema dunar.
- Informació a visitants sobre incursió dins les zones humides.
- Informació a veïnats i propietaris sobre cans amollats o assilvestrats.

Com és habitual també s'han realitzat les feines d'informació i reposició de tríptics a les oficines d'informació turística dels dos municipis, Formentera i Sant Josep de sa Talaia.

Idioma	Nombre d'exemplars distribuïts
Català	632
Castellà	102
Anglès	450
Alemanys	440
Italià	264

Sobre la senyalització: es va realitzar el manteniment bàsic i mínim dels senyals, amb mitjans propis.

3.3.6. Programa d'educació ambiental

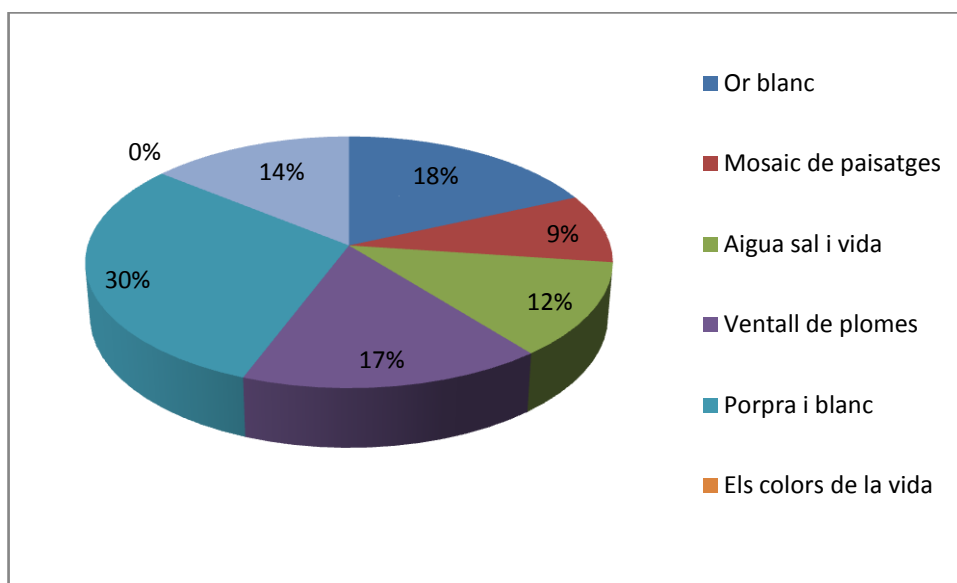
El programa d'educació ambiental està constituït per una oferta ben definida d'activitats per als centres educatius (Educació Formal) i una agenda d'activitats de temàtica diversa i adreçada al públic general i familiar. El servei d'educació i interpretació ambiental també ha participat amb l'iniciativa educativa anomenada Setmana del Mar.

Educació Ambiental Formal

El parc natural de ses Salines desenvolupa durant tot el període escolar, un programa educatiu adreçat a les escoles de les Pitiüses. Aquest programa consta de set itineraris educatius, els mateixos que a 2012, dissenyats per a diferents nivells, fet que garanteix que gairebé tots els alumnes de les Illes visitin el Parc Natural en alguna ocasió, i que, en cas de que repeteixin, no sigui fent el mateix itinerari.

Així, si es consideren les activitats educatives dins del context de l'educació formal, s'ha atès a un total de **2118 alumnes**.

Aquests 2118 alumnes s'han distribuït per itineraris amb les següents proporcions:

Com es pot observar, els itineraris que tenen millor acollida són porpra i blanc (el recent itinerari creat per sa Sal Rossa), or blanc (itinerari per explicar l'extracció de la sal) i un ventall de plomes (per conèixer millor les aus que podem trobar a les zones humides). L'itinerari els colors de la vida, a Formentera, no ha tingut cap sol·licitud durant el 2013, probablement perquè els centres ara visiten Can Marroig quan venen amb el Camp d'Aprenentatge de Formentera.

S'ha de destacar que durant el 2013 ha disminuït molt el nombre de sol·licituds i, per primera vegada, no han quedat grups sense atendre. Les causes que han provocat aquesta davallada són, probablement, la disminució de sortides fora de l'escola ja que el transport en autocar suposa una important despesa pels centres educatius i la vaga de la comunitat educativa portada a terme el primer trimestre del curs 2013-2014.

El programa educatiu de ses Salines, continua essent un dels principals eixos del Parc, ja que no ha deixat de tenir una bona acollida entre els centres educatius a tots els nivells.

Visites per públic en general i agendes d'activitats:

Durant l'any 2013 les activitats han continuat desenvolupant-se de manera contínua, i no per estacions. S'ha intentat oferir activitats tots els caps de setmana (comptant els dos espais naturals protegits de Pitiüses, ja que el personal educatiu està compartit).

Durant el 2013 es van organitzar les següents activitats:

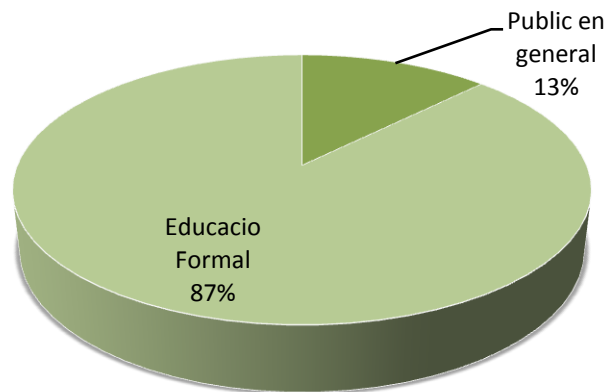
- Itinerari, *els topònims de ses Salines*. A càrrec d'Enric Ribes.
- Taller, *els rapinyaires del parc natural*. Formentera.
- Itinerari guiat per Can Marroig.
- Taller d'identificació i fotografia d'orquídies.
- Taller infantil *Amb pinces!* Can Marroig.
- Visita guiada: *un mosaic de paisatges*, es Cavallet.
- Itinerari, *Geomorfologia del Parc natural de ses Salines*. A càrrec de Luis Alberto Tostón, professor i especialista en geomorfologia.
- Itinerari, *Coneix les papallones del Parc*.
- Taller. *Aprenem a fer salaó de peix*. Can Marroig.
- VIII Marató fotogràfica adults i III Marató fotogràfica infantil.
- Itinerari amb caiac. Celebració del dia Mundial del Medi Ambient. Eivissa.
- Itinerari amb caiac. Celebració del dia Mundial del Medi Ambient. Formentera.
- Visita guiada, *Fauna i flora del litoral*. Eivissa.
- Visita guiada, *Fauna i flora del litoral*. Formentera.
- Itinerari, *Sol Post a Can Marroig*. Formentera.
- Itinerari, *Porpra i Blanc*. Eivissa.
- Visita temàtica, *Les ratapinyades, com viure en la penombra*. A càrrec de David García, naturalista.
- Itinerari ornitològic. *Celebrem el Dia Mundial de les Aus*. Formentera.
- Itinerari ornitològic. *Celebrem el Dia Mundial de les Aus*. Eivissa.
- Visita guiada, *L'or blanc*. Eivissa.
- Itinerari ornitològic. Eivissa.

D'aquestes activitats inicialment proposades (22), algunes es van repetir, per la bona acollida que van tenir i en canvi d'altres, varen quedar buides, sense inscripcions. Aquest darrer cas és més habitual a les activitats proposades a Formentera.

El total de participants a les activitats d'agenda de 2012, va ser de **305 persones**.

En total: Públic en general + Educació formal (centres educatius)= 2.423 persones. Es mantenen pràcticament els percentatges de l'any anterior.

3.3.7. Programa de publicacions

Durant el 2013 va estar disponible el quadern de camp d'educació ambiental per a tots els espais protegits de les Illes Balears. Aquest quadern, patrocinat per La Caixa ha tingut molt bona acollida entre els visitants.

Durant el 2013 s'han distribuït 490 quaderns dels 3.500 rebuts, ja que s'està repartint de manera complementària a l'altre quadern d'educació ambiental del Parc.

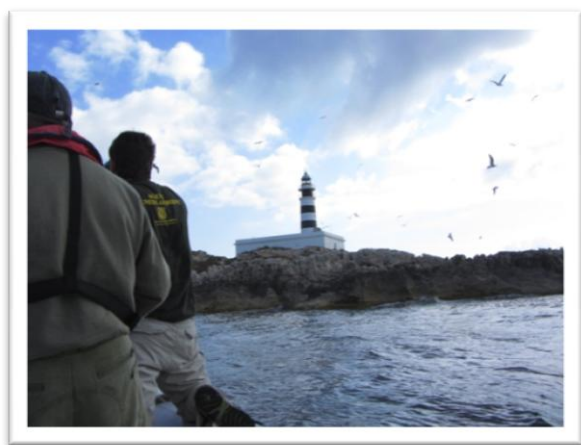
3.4.1. Seguiment de la qualitat de l'aigua.

Durant el 2013 no s'ha pogut portar a terme aquest seguiment per falta de personal.

3.4.2. Control i seguiment de la fauna vertebrada.

Control i seguiment de *Larus audouinii*

El 16 de maig de 2012 es va realitzar el recompte d'individus en col·laboració amb el cos d'Agents de Medi Ambient i personal del Parc amb el següent resultat:

LOCALITAT	NIUS/PARELLES
S'Espardell	141
Els Penjats	62
Escull den Terra	96
TOTAL	299

Parelles gavina bec vermell

S'han censat 115 parelles més que al 2012, el que suposa un 60% més.

Cens, seguiment de poblacions i avaluació de la productivitat anual del corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*) al Parc.

Es van seguir portant a terme anellaments pel seguiment de l'èxit reproductor d'aquesta espècie per part de l'investigador David García Jiménez.

En total, entre 2012 y 2013, es van anellar 13 exemplars de corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*).

L'objectiu del marcatge consisteix en conèixer els patrons de dispersió juvenil del corb marí a les Pitiüses mitjançant la lectura d'anelles a distància. També es preten aprofundir en la taxa de reclutament d'aquesta espècie. Aquests anellaments no només es fan al parc natural de ses Salines, sinó també a altres espais, i es realitzen des de 2005.

Aportació al seguiment de la població reproductora de virot (*Puffinus mauretanicus*) a l'illot de s'Espalmador 2013

Gràcies a la visita dels especialistes David García Jiménez i Maite Louzao, durant el 2013 es van realitzar dues visites per fer un seguiment que aportés nova informació sobre les taxes de l'èxit reproductor a una colònia d'escassos efectius reproductors on hi ha detectada presència de depredadors introduïts, com és el cas de la rata (*Rattus rattus*), amb la finalitat d'avaluar en un futur la viabilitat de supervivència d'aquesta petita colònia.

Es van realitzar dues visites a l'illa de s'Espalmador, una durant el període d'incubació, el 18 d'abril, i la següent per comprovar l'èxit reproductor dels nius ocupats, el 4 de juny. Es va realitzar el seguiment a 7 nius marcats en campanyes anteriors.

Durant la primera visita, els nius ocupats (dels 7 marcats) només va ser de 2. I a la visita del mes de juny es va comprovar com aquests nius havien fracassat. Es va poder comprovar que el motiu del fracàs d'alguns d'aquests nius va ser la depredació dels ous per rata.

Durant una segona visita es van trobar tres nius ocupats que no s'havien detectat en altres campanyes, i es van anellar els polls.

La mostra utilitzada en aquest seguiment és molt reduïda, donat en part a que els nius estan molt inaccessibles per poder efectuar el seguiment.

D'altra banda, s'hauria de continuar amb les tasques de prospecció de nous nius per avaluar millor el grau d'incidència de la depredació per rata sobre la població de virots.

Per tant, s'haurà d'avaluar si es pot fer alguna actuació per evitar o minimitzar aquesta afecció durant l'època de cria de 2014.

Projecte per la recuperació de l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*) com a reproductora al parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera. Seguiment i control.

Durant el 2013 no s'ha pogut portar a terme aquest seguiment per falta de personal.

Seguiment de l'avifauna aquàtica al parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera.

Durant el 2013 no s'ha pogut portar a terme aquest seguiment per falta de personal.

3.4.3. Control i seguiment de la fauna invertebrada.

Seguiment dels ropalòcers diürns al Parc Natural. Programa CBMS.

Durant el 2013 no s'ha pogut portar a terme aquest seguiment per falta de personal.

3.5.1. Patronat del parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera

No es va convocar nova sessió del Patronat de ses Salines.

3.5.2. Tallers participatius del Pla de Gestió "Ses Salines d'Eivissa i Formentera" PG11.

El Govern dels Illes Balears va a procedir a la designació dels LIC com a Zones Especials de Conservació (ZEC), per la qual cosa s'estan redactant els seus corresponents plans o instruments de gestió.

En aquest sentit s'obre un procés de participació pública en la qual es vol obrir la participació a tots els sectors interessats, per tenir en compte les diferents expectatives i necessitats, especialment de les poblacions locals.

El 12 de desembre de 2013, l'equip de gestió del Parc va participar al primer taller participatiu del PG 11, "Ses Salines d'Eivissa i Formentera" ja que pràcticament la totalitat del LIC coincideix amb l'àmbit protegit del parc natural.

El parc natural de ses Salines ha comptat durant el 2013 amb un capatàs i un treballador de biodiversitat per portar a terme les feines de manteniment del Parc i dels equipaments i vehicles.

A partir de novembre de 2013, una vegada finalitzada la campanya d'incendis, s'ha comptat amb personal d'IBANAT que de manera puntual o periòdica participen d'aquestes tasques.

Entre les feines que realitza aquest personal per a aconseguir una millora de l'aspecte ambiental i ecològic de l'entorn natural de l'espai, durant el 2013 es van seguir desenvolupant les tasques habituals, entre les quals cal destacar:

- **Manteniment i neteja:** el Parc Natural es tracta d'una zona altament freqüentada i amb molts d'usos diferents encabits en el seu àmbit. Tot això fa que el parc natural de ses Salines precisi de contínues jornades de neteja i manteniment dels seus diferents ecosistemes.

Les principals feines que s'han realitzat han estat: neteges a zones boscoses (Sal Rossa i es Codolar), neteges del litoral i d'illots (Punta de ses Portes, ses Bassetes, s'Espalmador, etc.) i neteges als estanys de sal Rossa i es Cavallet.

A més, a la finca de Can Marroig es continuen fent les tasques de neteja i manteniment dels fornells, la retirada i separació dels fems de l'àrea recreativa i qualsevol altra actuació a la finca pública.

- També realitzen el manteniment del Centre d'Interpretació de Can Marroig.
- Retirada de pins morts o restes forestals, esbocats per forts temporals. La brigada del parc natural de ses Salines ha estat retirant i col·laborant en la retirada de pins morts tant a domini públic marítim terrestre com a finques amb conveni forestal.
- S'han realitzat feines de manteniment de la senyalització del parc natural, retirant senyals romputs, reposant alguns dels senyals desapareguts i adreçant i netejant els senyals que així ho requerien.
- S'ha portat a terme les feines de manteniment dels vehicles i embarcació.

Vehicles:

El parc natural de ses Salines disposa de tres vehicles, dos motocicletes i dos remolcs: Nissan Terrano II (curt), Renault Kangoo, Renault Kangoo (Formentera). A més, disposa de l'embarcació Malvins, amb el seu corresponent remolc.

El dia 5 de juliol de 2012, la barca Malvins fou cedida a l'empresa SEMILLA per a realitzar la vigilància de la Reserva Marina des Freus, la qual va tornar a ser competència de l'IBANAT el 4 de desembre de 2013.

Donant la màxima cobertura al territori del parc en matèria de vigilància i control d'activitats que puguin provocar impactes negatius en el medi, tenim el cos d'Agents de Medi Ambient. El Parc Natural té adscrits tres agents de medi ambient (dos a l'illa d'Eivissa i l'altre a Formentera).

Vigilància a l'àmbit marí

A l'àmbit marí, com l'any 2012, es van realitzar grans esforços per evitar al màxim els fondejos sobre posidònia. Concretament:

- El 29/05/2013 es van realitzar dues reunions de coordinació (una a Eivissa i una a Formentera) per tractar el tema de les festes als vaixells (conegudes com a "party boats"). Aquestes reunions foren convocades pels respectius Consells Insulars i la Direcció General de Ports i Aeroports, amb la participació de totes les administracions amb competències sobre la zona. Es va remetre un primer esborrany de protocol d'actuació davant aquestes activitats.
- El mes de juny de 2013 es va realitzar una nova reunió de coordinació sobre el fondeig al Parc. Es revisa i dissenya un nou protocol d'actuació per actuar sobre els vaixells mal fondejats. Es va sol·licitar col·laboració a altres administracions, especialment a la Guàrdia Civil.
- Durant els 2013, l'empresa adjudicatària encarregada de gestionar els camps de boies (zones de fondeig regulat) del parc natural de ses Salines va ser el Centro Balear de Biología Aplicada (CBBA). Aquesta empresa va portar a terme terme la gestió i vigilància d'aquests camps de boies i, puntualment va col·laborar en la vigilància fora de les zones de fondeig.
- A més, per a la temporada 2013 es va comptar amb la contractació d'un nou servei de vigilància (per part de l'empresa Pitiusa de Ecologia). Aquest servei es va encarregar d'assessorar i assistir al fondeig a qualsevol vaixell que arribés entre s'Espalmador i Torre de la Gavina (Formentera). Per portar a terme aquesta feina, va comptar amb dos vigilants i dues embarcacions, tot i que si era necessari podien mobilitzar més efectius en un moment donat.
- Per tant, durant el 2013 es va comptar amb:
  - 2 embarcacions de Pitiusa de Ecologia.
  - 3 embarcacions pròpies dels camps de boies de fondeig regulat (que quan ja tenien les boies ocupades es podien dedicar a informar i assessorar als vaixells que estaven fora dels camps de fondeig regulat).
  - 1 embarcació (Malvins), que va coordinar Semilla i que realitzava la vigilància tant de Pesca com del Parc (inclòs el fondeig).
  - Col·laboració amb la Guàrdia Civil (barca Servicios Marítimos).

- Sortides periòdiques dels Agents de Medi Ambient amb Pitiusa de Ecologia per realitzar la vigilància del fondeig a la zona.
- En total, i gràcies a tot aquest dispositiu, es van informar i assistir al fondeig a 3.282 embarcacions:

Mes	Fins a 15 m	15-25 m	25-50 m	Més de 50m	Total
Juny	196	144	93	40	473
Juliol	327	225	347	88	987
Agost	418	279	416	173	1286
Setembre	180	107	154	95	536
Total	1.121	755	1.010	396	3.282

A les revisions que s'han portat a terme d'aquest servei es va constatar que va funcionar molt bé, i que va ser una temporada pràcticament sense incidències. Els fondejos sobre posidònia es van produir en major nombre a les zones on aquest servei no es donava, per exemple, a la platja de Migjorn, on es van intensificar les visites dels Agents de Medi Ambient, dins les seves possibilitats i disponibilitat d'embarcació.

Vigilància a l'àmbit terrestre:

La vigilància a l'àmbit terrestre només la realitzen els Agents de Medi Ambient, ja que el Parc no disposa de vigilants d'estiu com anys anteriors:

- Jornades de vigilància i control anti-incendis.
- Tasques puntuals de recolzament al personal del Parc Natural en el control de l'ús públic de les platges més freqüentades i control de les activitats d'explotació turística litoral, a més de seguir vigilant les concessions administratives d'hamaques i para-sols.
- Pel que fa a la vigilància específica d'activitats especialment lesives o perilloses en zones sensibles, les més habituals són: infraccions urbanístiques, infraccions relacionades amb el sanejament i abandonament de residus, activitats turístiques incompatibles (festes, infraestructures no autoritzades, etc.), circulació fora de camins o a zones restringides, etc.

Durant el 2013 només hi va haver una tècnica per portar a terme aquestes feines. Davant la impossibilitat de poder realitzar totes les tasques necessàries va comptar amb el suport de la tècnica de les Reserves Naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent i dels Serveis Centrals de Palma.

Entre les tasques que es van realitzar destaquen: la preparació i execució de propostes, gestió de recursos econòmics i humans, coordinació de totes les unitats de gestió del parc, etc.

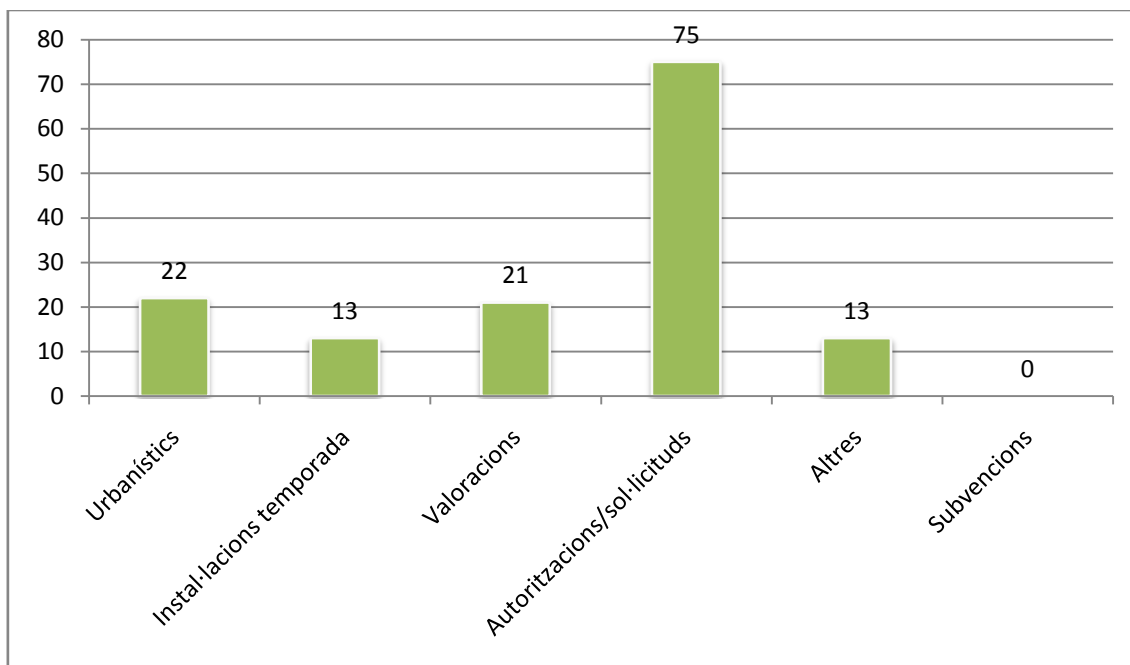
Actuacions a nivell d'administració:

- Participació en reunions de directors d'espais naturals protegits de les Illes Balears (Espais de Natura Balear).
- Realització d'informes.
- Realització d'autoritacions de fotografia i filmació, presa de mostres i/o estudis científics, activitats lúdiques i educatives.
- Realització d'informes sobre expedients d'obres.
- Realització de valoracions ambientals sobre actes, denúncies o altres incidències detectades al Parc.
- Tramitació i realització d'informes de subvencions.
- Atenció telefònica i presencial a propietaris o altres interessats.
- Contractacions.
- Elaboració de memòries i plans anuals.
- Planificació de les feines a realitzar per la resta de personal.
- Tramitació i elaboració de quadrants i resta de documents de recursos humans.
- Logística i compres.
- Etc.

A partir del 4 de novembre, amb la reincorporació de la directora del Parc natural, Mariana Viñas, aquestes funcions passen a ser compartides i la tramitació dels expedients PORN es realitza des dels Serveis Centrals de Palma.

A continuació, es mostra el número d'expedients tramitats al parc natural de ses Salines durant el 2013:

Expedients tramitats al Parc el 2013

TOTAL: 144 expedients

Cal tenir en compte que molts expedients es tramiten des de Palma i, per tant, ja no es computen en aquesta taula.

3.9.1. Redacció del PRUG del parc natural de ses Salines.

El Pla rector d'Ús i Gestió del parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera va ser aprovat pel Decret 132/2005 de 23 de desembre.

A l'article 2 d'aquest Pla, s'estableix la seva vigència i exposa: El Pla Rector d'Ús i Gestió tindrà una durada de sis anys comptadors des de la seva entrada en vigor. Això no obstant, aquest Pla serà d'aplicació fins que no sigui substituït per un nou Pla Rector d'Ús i Gestió.

Durant el 2013, es va encarregar a una Consultora Ambiental que iniciés la nova redacció del PRUG. L'equip de gestió del Parc natural va participar a l'hora d'identificar els apartats del PRUG que comporten dificultats a l'hora de gestionar l'espai o emetre informes.

